

MUZEJSKI VJESNIK 7

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšček, Branimir Šimek (tehnički urednik)
Vladimira Pavić

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 7 — OŽUJAK 1984.

GOD. VII

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ:

ZAVIČAJNE ZBIRKE

— Franjo Horvatić: Zavičajne muzejske zbirke i problemi kadrova	3
— Zorko Marković: O stanju muzejskih zavičajnih zbirki i problemima u vezi s njima	4
— Marijan Špoljar: Diskusija o muzejskim zbirkama	6
— Martin Matiščin: O osnivanju i djelovanju zavičajnog muzeja Virje	8

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

— Dragutin Feletar: Za optimalniju mrežu muzeja u sjeverozap. Hrvatskoj	13
— Ivanka Štager: Stalni postav »Tito Varaždinu — Varaždinu Titu« u Gradskom muzeju Varaždin — Odjelu Muzej narodne revolucije	19
— Dragutin Feletar: Kiparski atelier — radionica i učionica	22
— Jasna Tomičić: Obnova muzeja narodne revolucije	25
— Ljerka Šimunić: Suradnja Gradskog muzeja Varaždin i varaždinske industrije svile, konfekcije i kišobrana	27
— Jasna Tomičić: Stari grad	31
— Marijan Špoljar: U povodu izložbe »Tri situacije«	32
— Miroslav Klemm: O djelovanju galerije »Disk kočnice« u tvornici disk kočnica SOUR »Varteks« u Varaždinu	36
— Željko Tomičić: Međunarodni znanstveni simpozij ranosrednjevjekovne arheologije u Nitri	38

STRUČNI ČLANCI

— Božidar Gerić: Bilješke o rekognosciranju i iskapanjima arheoloških terena u bjelovarskom kraju 1983. godine	45
— Zoran Homen: Pokusno sondiranje na ranosrednjevjekovnoj nekropoli u Popovcu	49
— Zorko Marković: O nekim nejasnim pitanjima kronologije brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj	52
— Željko Tomičić: Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja područja Međimurja u razdoblju od 1972 — 1982. (I)	56
— Marina Šimek: O važnom paleontološkom nalazu nedaleko Ludbrega	65
— Prilog: Metoda gipsanja in situ	72
— Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Jurju u Trnju	81
— Željko Tomičić — Josip Vidović: Pokusna arheološka istraživanja naselja Goričan tijekom 1983. godine	84

— Josip Vidović — Željko Tomičić: Arheološka istraživanja u Goričanu 1983. godine	88
— Josip Vidović: Nastavak istraživanja perioda starijeg željeznog doba na lokalitetu Goričan '82	93
— Miroslav Klemm: Nekoliko planova Varaždina iz vlasništva Gradskog muzeja Varaždin	98
— Tomislav Đurić: Zaboravljena gotika Hrvatskog Zagorja — Sv. Jakov na Očuri	107
— Antun Stišćak: O jednom broju logoraša »Danice«	109
— Josip Fluksi: Dalmatinski narodni nakit u fundusu muzeja grada Koprivnice	113
— Josip Fluksi: Naprava za lov jazavaca	121
— Libuše Kašpar: Etnološka bibliografija novinskih članaka	122

VIJESTI

— Zorko Marković: Vrijedna knjiga o spomenicima kulture istočne Hrvatske	131
— Dragutin Feletar: Deveto izdanje Podravskog zbornika	133
— Dragutin Feletar: Monografija o Draganu Gažiju	131
— Dragutin Feletar: Dokumentirano kazivanje o NOB-u	135
— Tomislav Đurić: Prilozi za povijest varaždinskog bankarstva	136
— Vladimira Pavić: Deseti kongres Saveza Društava muzejskih radnika Jugoslavije	137
— Zorko Marković: Sastanak muzealaca Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske	137
— Vladimira Pavić: Izbor zaštićene građe iz fundusa MMČ	138
— Željko Tomičić: Afrička lovačka zbirka dr Zdravka Pečara u Muzeju afričke umetnosti u Beogradu	139
— Antun Kozina: Akcije muzeja 1983. godine — Likovne i druge izložbe u Krapini	140
— Ljubica Duić-Jovanović: Osnovan književni klub	144

AKCIJE	147
------------------	-----

VRIJEDNA KNJIGA O SPOMENICIMA KULTURE ISTOČNE HRVATSKE

(Đurić-Feletar: Stare građevine istočne Hrvatske, Varaždin 1983.)

Autore ove knjige, istaknute i zaslužne propagatore zaštite spomenika kulture, nije potrebno posebno predstavljati. Svojedobno su izdali knjigu o starim gradovima u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (čak dva izdanja), a sada su se prihvatili ostalog dijela sjeverne Hrvatske, od bjelovarskog kraja, Moslavine i Slavonije do Baranje. Knjiga je bogato ilustrirana čitkim i zanimljivim fotografijama, popraćena kartom obrađenih lokaliteta, te popisom važnije literature. Kao i knjiga o sjeverozapadnoj Hrvatskoj, i ova knjiga je pisana čitkim jezikom i laganim stilom, a ujedno donosi mnoštvo podataka. Tako u ovom djelu nalazimo niz podataka o Kloštar Ivaniću, Čazmi (šteta je što nije snimljen niti jedan kameni pleterni spomenik koji se nalazi u čazmanskom Muzeju), Garić-gradu, Voćinu, Brodskom Drenovcu, Trenkovu, Kaptolu, Kutjevu, Orahovici, Martinu, Donjem Miholjcu, Valpovu, Osijeku, Kolođvaru, Gorjanima, Erdutu, Dalju, Vukovaru, Šarengradu, Iloku . . . Kako sami autori u predgovoru kažu, lokalitete su uglavnom obišli između 1969. i 1976. godine. Knjigu su namijenili svima koji žele u posjet tim starim zdanjima (ukupno 84 lokaliteta s više od 150 građevina), da bi nakon posjeta sudjelovali u njihovu spašavanju, budući da velika većina ovih spomenika nije u stanju koje bi im garantiralo dugovječnost.

Autori su prvi nakon vremena Đure Szaba učinili (bez obzira na svrhu i metode) isti napor (a prošlo je više od 60 godina!) i može im se samo čestitati. Ipak, na kraju i neke primjedbe, koje bi autori možda mogli prihvatiti u drugom izdanju: smatramo da je morao biti uvršten i jedan takav biser-lokalitet kao što je opatija Rudina kod Sl. Požege, a vjerujemo da bi i ostali čitatelji voljeli vidjeti i snimke nekih od pokretnih nalaza koji potječu s opisanih lokaliteta.

Dragutin Feletar, Koprivnica

MONOGRAFIJA O DRAGANU GAŽIJU

(Vladimir Crnković: GAŽI, monografija, Muzej grada Koprivnice, Koprivnica 1983.)

U prisustvu brojnih poklonika slikarstva Dragana Gažija, jednog od najoriginalnijih predstavnika »hlebinske škole«, u Hlebina-

ma je 11. prosinca 1983. godine promovirana vrijedna monografija »Gaži«, koje je autor zagrebački likovni kritičar i publicist **Vladimir Crnković**. S obzirom da je Dragan Gaži umro u naponu svoje stvaralačke moći 24. lipnja 1983. godine, knjiga je izdana posthumno i tako predstavlja, na određen način, ujedno i čin zahvalnosti za djelo velikog umjetnika. To je ujedno i prva iz serije od šest malih monografija, koje idućih godina namjerava izdati Biblioteka Podravskeg zbornika iz Koprivnice o najeminentnijim predstavnicima podravske naive.

Monografija »Gaži« urađena je studiozno i temeljito, pa po svojoj koncepciji i sadržaju pripada, bez sumnje, među najuspjelija takva izdanja u nas. Crnković očito prilazi Gažiju kao umjetniku i Gažiju kao čovjeku otvorena srca i s mnogo simpatija, ali istovremeno ne izostaje i razumska kunsthistoričarska analiza cjelokupnog opusa ovog izuzetnog hlebinskog majstora. Knjiga je popraćena i kritičkim izborom Gažijevih slika (koje su reproducirane u boji i u crno-bijeloj tehnici), od kojih se svojom posebnom imaginacijom doimlju portreti Gažijevih sumještana.

Iako to uvijek nije nužno i neophodno, Crnković i Gažijevo likovno stvaralaštvo dijeli na nekoliko ključnih faza, pa je po njima koncepcijski podijeljena i monografija. Dakako, s ovom podjelom neće se svi složiti, ali je ona možda bila neophodna kako bi se što cjelovitije i metodološki uspješnije predočila željena građa. Prvi dio monografije nosi naslov »Počeci« (1946—1954), zatim slijedi »Realistično-veristička faza« (1954—1967), pa »Razdoblje belkanta« (1967—1973) i konačno »Razdoblje bipolarnosti« (1973—1983). Uz vlastite ocjene i sistematizacije, Crnković podastire vrlo mnogo citata i mišljenja drugih autora koji su pisali o Gažijevu stvaralaštvu, što se može ocijeniti kao pozitivno i objektivno (među ostalima, spominje **Ota Bihalji Merina, Josipa Depola, Jurja Baldanija, Vladimira Malekovića, Marijana Špoljara, BožicuJelušić, Borisa Kelemena, Ottu Breichu** i brojne druge). Velika je vrijednost monografije i u valjano sređenoj i opsežnoj bibliografiji o Draganu Gažiju, te u biografskim elementima i popisima samostalnih i grupnih izložbi.

Urednik monografije je **Franjo Horvatić**, recenzenti **Josip Depolo, Zrinka Pillauer** i **Marijan Špoljar**, fotografije su od nekoliko naših najeminentnijih fotografa, dok je suvremenu grafičku opremu dao sam autor knjige **Vladimir Crnković**.